

niet, dat het de plicht is van den medicus zich ook daarvan steeds op de hoogte te houden. Men weet trouwens bij eenige ervaring reeds spoedig, wat er in de populaire boekjes geleeraard wordt. In verreweg de meeste gevallen zullen we geruststellende verzekeringen moeten geven over de ernstige gevaren, die uitpattingen op geslachtelijk gebied zouden geven en overigens zal de nuchtere vraag, of de populaire schrijver ook een autoriteit op wetenschappelijk gebied mag genoemd worden, voldoende zijn.

Veel moeite kunnen de halve geleerden, die zoo vaak pedant zijn, geven. Men kent ze reeds aan hun ongeloovige gelaatsuitdrukking, wanneer men enkele opmerkingen maakt. Zij hebben een aantal populaire werken over zenuwziekten gelezen, hebben zich verschillende termen eigen gemaakt en zijn over het geheel zeer moeilijk voor de psychische behandeling. Hierbij is het zaak, dat de medicus zichzelf overwint, daar hij de neiging voelt opkomen min of meer antipathiek tegenover hen te staan. Niet gaarne zou ik willen onderschrijven, wat wel aangeraden is, om hen te gaan vleien en ophemelen, daar dit middel wel eens nadeelige gevolgen zou kunnen hebben. Ook hierbij zal dezelfde methode gevolgd moeten worden, als men maar overtuigd is, dat de weg, die bewandeld moet worden, een zeer lange is. Deze patiënten behooren tot de categorie, die den medicus buitengewoon afmatten en die na een uur spreken weer dezelfde positie innemen als te voren. Hier past het dus het geduld niet te verliezen en steeds weer op nieuw aan te pakken met de gedachte, dat ten slotte ook de steen uitgehold wordt. Meer nog dan bij anderen moet gelet worden op de omstandigheden, waaronder zij geleefd hebben en moeten ook kleine aanwijzingen niet verwaarloosd worden om vat op hen te krijgen. Soms kan de autoriteit van den medicus nog invloed hebben, waar alle andere middelen te kort schieten en op gepaste manier mag ook daarvan worden gebruik gemaakt, vooral wanneer ze ten slotte blijken passief van natuur te zijn.

Men heeft wel eens gedacht, dat de zenuwziekten meer in het bijzonder bij de zoogenaamde betere standen alleen of hoofdzakelijk zouden voorkomen, maar de ervaring heeft dit wel anders geleerd. Wie over een groot aantal patiënten van de polikliniek beschikt, weet wel beter en vindt ook telkens onder de volks-